

ALANYA GÜLEFŞEN KASRI KAZISI

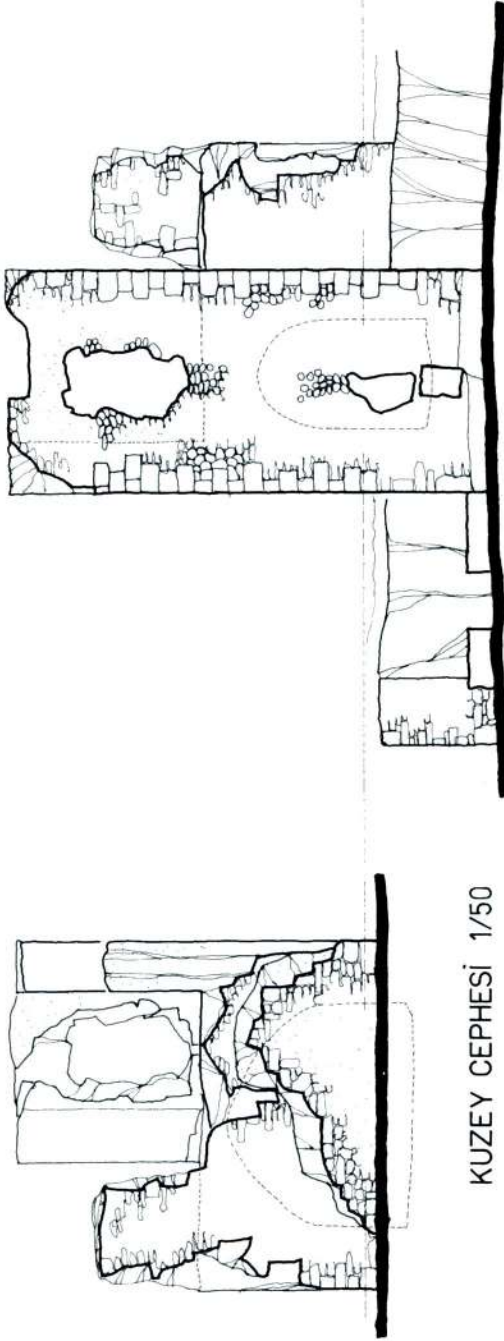
BEYHAN KARAMAĞARALI

Alanya'yı çeviren dağların denize bakan yamaçlarında pek çok kasır kalıntısına rastlanmaktadır. Selçuklu ve Beylikler dönemi yapıları olan bu eserlerin meydana çıkarılması sanat tarihi çalışmalarının köşk ve saray mimarisi alanına ışık tutacaktır.

1988 Eylül ayında kazısına başladığımız eser, Alanya'nın Oba nahiyesi Güleşen köyünde, bulunan Karamanoğulları dönemine ait bir kasırdır. Bu yapının Karamanoğulları dönemine ait olduğu aynı mahalde Karamanoğulları'na ait bir cami, bir medrese, bir türbe ve iki hamamın bulunmasından anlaşılmaktadır. Burada ayrıca bir köprü ile iki kasır daha mevcuttur. Kazı ve temizlik ameliyesini yaptığımız Güleşen Kasrı 12.10 X 5.50 m. ölçüsünde altlı üstlü ikişer odalı, iki katlı, küçük bir yapıdır. Duvarları 110 cm. kalınlığındadır. Üst katın, batı duvarında, ahşap hatlı izleri görülür. Yapının alt katı beşik tonoz ile örtülüdür. Üst katında da bir tonoz başlangıcı dikkati çeker. Güney tarafında, üst katta, büyük bir pencere ve altında seki bulunmaktadır. Pencerenin içi sivri bir kemerle hafifletilmiş ve kemerin iç kısmı kırmızı zikzak motifli bir fresk ile süslenmiştir. Üst kata, kuzeyde, dışta bulunan taş bir merdivenle çıkılmaktadır. Üst kattaki salon bir eyvan şeklindedir. Eyvanın kuzeye bakan yanı tamamen açıktır. Eyvanın ortasında bir havuzun bulunduğu yapılan kazı sırasında ortaya çıkmıştır. Bu küçük havuza, su, batıdaki bir kanalla çıkmakta ve havuzda dolanmakta ve güneydeki pencere altındaki sekinin dibinden bir kanalla aşağı inerek sokağa ulaşmaktadır. Osmanlı şehirleri içinde yanlarından su akan sokaklar pek çoktur. Akşehir, Reis nahiyesinde böyle bir sokak son günlere kadar mevcuttu. Suyun ikinci kata çıkarılarak su oyunlarının yaptırılması ve serinletme amacının da bir arada yürütülmesi, Türk medeniyetine yeni bir derinlik kazandırmaktadır.

Yapının dışta, güney ve batı cepheleri, şekilde kırmızı fresklerle 18 cm.² lik karolar halinde, bir aşırı, kırmızıya boyanarak süslenmiştir. Bu tarz fresklere, Reis Emir Yavtaş türbesinde de rastlanmaktadır. Bulabildiğimiz en erken örnekleri ise Orta Asya Turfan mabet-

lerinde görülür. Kanaatimize bu yapılar gerek ölçüleri gerekse süslemeleri ile Orta Asya Türk mimarisi geleneğini devam ettirmektedirler. Yapının üst katında çini duvar kaplamalarına rastlanması yapının bir seviyeye kadar çini ile kaplı olduğunu düşündürmektedir.

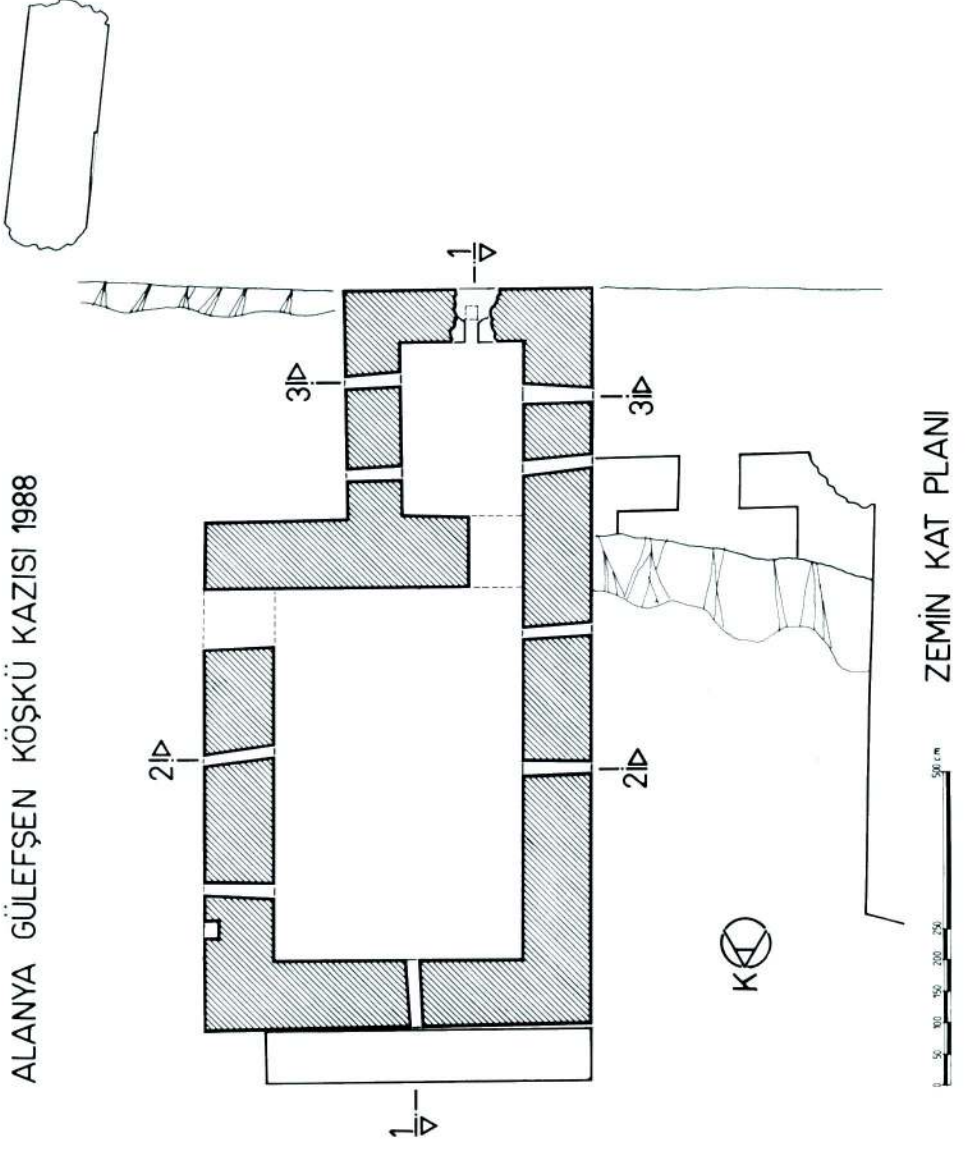
KUZEY CEPHESİ 1/50

GÜNEY CEPHESİ

Beyhan Karamağaralı

ALANYA GÜLEFŞEN KÖŞKÜ KAZISI 1988

ALANYA GÜLEFŞEN KÖŞKÜ KAZISI 1988

